

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงาน
ในจังหวัดอุดรธานี

FACTORS AFFECTING THE MANAGEMENT OF PURCHASING DIETARY
SUPPLEMENTS AMONG WORKING - AGE PEOPLE IN UDON THANI PROVINCE

สุนันtha ซื่อสัตย์

Sunantha Suesat

โรงเรียนบ้านหนองโสน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

Nong Son School, Buriram Primary Educational Service Area Office 3

E-mail: nongsano36@gmail.com



วันที่รับบทความ: 6 ตุลาคม 2567; วันที่แก้ไขบทความ: 29 ตุลาคม 2567; วันที่ตอบรับบทความ: 31 ตุลาคม 2567

Received: October 6, 2024; Revised: October 29, 2024; Accepted: October 31, 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี จำนวน 400 คน กลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลจากกลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐ ผู้ประกอบการ จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ และการพรรณนาวิเคราะห์ประกอบการอภิปรายผล

ผลการวิจัย พบว่า: 1) ระดับการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.05$ S.D. = 0.31) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการวางแผน ด้านการบริการ และด้านการควบคุม ตามลำดับ 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ปัจจัยด้านการรับสื่อของผู้บริโภค (X5) ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด (X4) ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (X3) และ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ (X1) ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .455 .435 .288 และ .054 ตามลำดับ และ 3) แนวทางการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงาน พบว่า 1) ควรส่งเสริมให้ทางการบริหารจัดการ

ในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงาน 2) มีการวางแผนด้านความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อาหารเสริมมากขึ้น 3) กำหนดแนวทางการดำเนินงานของผู้ที่เกี่ยวข้องให้คนวัยทำงานตระหนักถึงผลของการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริม 4) ควรมีการควบคุมทางการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานอย่างเหมาะสม และ 5) ควรมีการบริการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานอย่างรวดเร็ว สะดวก และมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการ, การซื้ออาหารเสริม, คนวัยทำงาน

Abstract

This research aims (1) to study the management level of purchasing dietary supplements among working-age people in Udon Thani Province, (2) to study the factors affecting the management of purchasing dietary supplements among working-age people in Udon Thani Province, and (3) to study the management approach of purchasing dietary supplements among working-age people in Udon Thani Province. This research was conducted in both quantitative and qualitative ways. The sample consisted of 400 eligible voters in Udon Thani Province and 10 informants from government officials and business operators. The research instruments were questionnaires and interviews. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, multiple regression analysis, and descriptive analysis, which were used to discuss the results.

The research results found that: 1) The overall level of management in purchasing dietary supplements among working-age people in Udon Thani Province was at a moderate level ($\bar{x}=3.05$ S.D.=0.31), ranked from highest to lowest as follows: planning, service, and control, respectively. 2) Factors affecting management in purchasing dietary supplements among working-age people in Udon Thani Province were: The significant factors were: consumer media exposure factor (X5), marketing promotion factor (X4), distribution channel factor (X3), and product factor (X1). The coefficient of predictor in raw score (b) was .455, .435, .288, and .054, respectively. 3) The management approach for purchasing dietary supplements for working-age people found that 1) the management should be promoted for purchasing dietary supplements for working-age people. 2) There should be more planning for knowledge about dietary supplements. 3) Set the operation guidelines for those involved to make working-age people aware of the effects of consuming dietary supplements. 4) There should be appropriate control over the management of purchasing dietary supplements for working-age people. 5) There should be a service for purchasing dietary supplements for working-age people that is fast, convenient, and effective.

Keywords: Factors Affecting Management, Purchasing of Dietary Supplements

Working-Age people

บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงจากสังคมเกษตรกรรมไปสู่สังคมอุตสาหกรรม การใช้ชีวิตของคนเปลี่ยนไปทั้งในแง่การใช้แรงงานทำงานมาใช้สมองนั่งโต๊ะทำงาน การใช้ชีวิตอย่างเร่งรีบทำให้เกิดความเครียด ขาดการออกกำลังกาย ขาดการรับประทานอาหารที่มีคุณภาพ ทำให้เกิดโรคต่าง ๆ มากมาย จากข้อมูลของสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข พบว่า สถิติของโรคร้ายที่เป็นสาเหตุในการคร่าชีวิตคนไทยลำดับต้น ๆ ได้แก่ โรคมะเร็ง ซึ่งจากสถิติแล้วเป็นสาเหตุการตายอันดับ 1 ของคนไทยมาตั้งแต่ปี 2559 โดยจากข้อมูลปี 2568 โรคมะเร็งคร่าชีวิตคนไทยไป 70,075 คน หรือเฉลี่ยแล้วทุก 1 ชม. จะมีคนตายถึง 8 คนเลยทีเดียว รองลงมาจะเป็นโรคหลอดเลือดในสมอง และความดันเลือดสูง ที่จำนวน 32,231 คน หรือเฉลี่ย ชม. ละ 4 คน ถัดจากนั้นจะเป็นโรคปอดอักเสบและโรคอื่น ๆ ของปอด โรคหัวใจ โรคไตอักเสบและกลุ่มอาการของไตพิการ โรคเกี่ยวกับตับและตับอ่อน เป็นต้น (ริเรื่องรอง รัตนาวิไลสกุล, 2554) เมื่อพิจารณาแล้วจะพบว่าโรคส่วนใหญ่ที่เป็นสาเหตุการตายนั้น จัดเป็นกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังหรือเรียกว่ากลุ่มโรค NCDs (Non - communicable diseases) ซึ่งสาเหตุสำคัญของโรคในกลุ่ม NCDs นั้นเกิดจากนิสัยและไลฟ์สไตล์ในการใช้ชีวิตประจำวันนั่นเอง โดยพฤติกรรมกรรมกรกินของแต่ละบุคคลมีส่วนสัมพันธ์กับสุขภาพอย่างยิ่ง การที่คนเราจะมีสุขภาพ แข็งแรงหรือเจ็บป่วยบ่อย ส่วนใหญ่มีผลสืบเนื่องจากพฤติกรรมกรรมกรบริโภคของบุคคลนั้น ๆ ซึ่งการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเหล่านี้จะมีส่วนช่วยป้องกันโรคร้ายต่าง ๆ ได้ (บุญเพ็ง สิทธิวงษา และกนกอร บุญมี, 2566)

สังคมไทยในปัจจุบันที่กำลังก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัยและใส่ใจสุขภาพจะมีอิทธิพลต่อธุรกิจ และเศรษฐกิจไทยมากขึ้นอย่างต่อเนื่องจากอัตราประชากรสูงอายุที่คาดว่าจะในปี 2561 นี้ จะมีจำนวนกว่า 10.5 ล้านคน หรือ 16% ของจำนวนประชากรทั้งหมด และคาดว่าจะเพิ่มเป็น 12.3 ล้านคน ในอีก 5 ปีข้างหน้า ทำให้คาดการณ์ได้ว่าการใช้จ่ายเพื่อการรักษาพยาบาลและดูแลสุขภาพที่เพิ่มตาม จำนวนผู้สูงอายุ กระแสการดูแลสุขภาพ ออกกำลังกาย การใช้จ่ายด้านกีฬาและสันทนาการจะเพิ่มขึ้นด้วยและไม่เพียงแต่วัยสูงอายุเท่านั้นที่ใช้จ่ายเพื่อการดูแลสุขภาพจะเห็นว่ากระแสสังคมในปัจจุบันที่ผู้บริโภคหันมาให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพมากขึ้น จากการที่ชนชั้นกลางที่มีอำนาจซื้อเพิ่มสูงขึ้น และผู้บริโภคมีความรู้จากการที่ได้รับการศึกษามากขึ้น ทำให้หันมาสนใจเรื่องการดูแลสุขภาพ เนื่องจากต้องการที่จะมี Healthy Lifestyle ในระยะยาวของชีวิต โดยจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการดูแลสุขภาพนั้นเริ่มจากการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ แต่ในภาวะสังคมปัจจุบันซึ่งเป็นสังคมเมืองที่รีบเร่งทำให้ผู้บริโภคต้องการความสะดวกในการดำเนินชีวิต รวมไปถึงความสะดวกในการดูแลสุขภาพ ประกอบกับแนวคิดที่ให้ความสำคัญกับการป้องกันการเกิดโรคมกกว่าการรักษาทำให้พฤติกรรมกรรมกรบริโภคผลิตภัณฑ์เสริมอาหารได้รับความนิยมเพิ่มสูงขึ้น (กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2552)

จังหวัดขอนแก่นเป็นจังหวัดที่มีความสำคัญจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีความเจริญรุ่งเรืองทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมือง ด้านการศึกษา ด้านวัฒนธรรม และด้านคมนาคมที่

มีการสำรวจหลักของจังหวัดอุดรธานี ความสำคัญในการบริหารจัดการที่มีส่วนร่วมในแต่ละพื้นที่ ทั้งการนำกระบวนการจัดการมาปรับใช้ในการกำหนดนโยบายการพัฒนาภายใต้บริบทและภารกิจตลอดทั้งหน้าที่และบทบาทในการให้บริการสาธารณสุขและพัฒนาสุขภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุดมีคุณภาพชีวิตที่ดี (มานพ หวังสวัสดิ์โอฬาร, และวรเดช จันทรศร, 2556) ตลอดทั้งผู้วิจัยมีความสนใจในการทำวิจัยในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานีเพราะเป็นจังหวัดใหญ่ติดอันดับของประเทศ และเป็นพื้นที่ผู้วิจัยอาศัยอยู่ในจังหวัดอุดรธานีและมีความคุ้นเคยเป็นอย่างดี ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี โดยมีประเด็นที่จะศึกษาดังนี้ การบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี อยู่ระดับใด ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี ประกอบด้วยปัจจัยอะไรบ้าง และแนวทางการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี ควรเป็นอย่างไร ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมสุขภาพคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี
- 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี
- 3) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงผสมผสาน โดยใช้วิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจและวิธีวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี จำนวน 1,119,988 คน (ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดอุดรธานี ณ วันที่ 17 กรกฎาคม 2567)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี จำนวน 1,119,988 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ เป็นการสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่มีความแตกต่างกันระหว่างหน่วยสุ่มที่สามารถจำแนกออกเป็นชั้นภูมิ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ได้มีความครบถ้วน ครอบคลุมและคำนวณหาจำนวนตัวอย่างตามสูตรของ ทาโร ยามาเน (Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี จำนวน 400 คน (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2560)

1.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้โดยการสัมภาษณ์ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ได้จากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง พิจารณาจากความสามารถในการให้ความรู้ และประสบการณ์ ประกอบด้วย

เจ้าหน้าที่รัฐ ผู้นำชุมชน จำนวน 10 คน ที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อนำเสนอศึกษาแนวทางการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี โดยพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของศึกษาแนวทางการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามใช้สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณและแบบสัมภาษณ์ ใช้สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยดำเนินการ ดังนี้

แบบสอบถาม (การวิจัยเชิงปริมาณ) ส่วนประกอบของแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับศึกษาระดับการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี และ ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี

3. ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

3.1 การสร้างเครื่องมือเชิงปริมาณที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ (1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการสร้างแบบสอบถาม (2) กำหนดขอบเขตของคำถาม และโครงสร้างของแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดการวิจัย นำเสนอที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ (3) นำแบบสอบถามฉบับร่างที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง และ (4) ตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่แก้ไขและผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงแล้วไปทำการทดสอบ จำนวน 40 คน กับประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคาย จากนั้นนำมาทดสอบความเชื่อมั่นโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.804 โดยใช้วิธีของ Cronbach จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงสมบูรณ์แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดต่อไป

แบบสัมภาษณ์ (การวิจัยเชิงคุณภาพ) แบบสัมภาษณ์ออกเป็น 1 ส่วน ดังนี้ การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เพื่อใช้สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก เสริมการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อต้องการให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับข้อเสนอเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี ใช้สำหรับการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

4. ขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์

4.1 การสร้างเครื่องมือเชิงคุณภาพที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ (1) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมวิเคราะห์เป็นข้อมูลคำถามเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบในเรื่องแนวทางการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี (2) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาวาง

โครงสร้างแบบสัมภาษณ์โดยกำหนดขอบเขตเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามกรอบแนวคิดของการวิจัย และขอคำแนะนำจากที่ปรึกษาเพื่อความสะดวกในประเด็นและเนื้อหาในแบบสัมภาษณ์ยิ่งขึ้น (3) พัฒนาแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยยิ่งขึ้นและใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข้อเท็จจริงที่จะนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ในลำดับต่อไป และ (4) นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างแล้วนำเสนอให้ที่ปรึกษาตรวจสอบและนำไปปฏิบัติในภาคสนามต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม มีขั้นตอนดังนี้

1) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามนำแบบสอบถามที่ผ่านการพัฒนา และปรับปรุงจนมีคุณภาพในระดับที่ยอมรับได้ไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และผู้ช่วยวิจัยซึ่งผู้วิจัยขอความร่วมมือจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี จำนวน 400 คน ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การวิจัยเครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลขั้นตอน และวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนแก่ผู้ช่วยวิจัย 2) การขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม และทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง 3) ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล นำเสนอประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ 4) แจกจ่าย และเก็บแบบสอบถามจากประชากร กลุ่มตัวอย่าง 5) รับแบบสอบถามกลับคืน ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนสมบูรณ์แล้วไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ตามขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัย ในลักษณะการวิจัยเอกสาร ได้แก่ ส่วนที่เป็นคำอธิบายจากเอกสาร หนังสือ ตำรา ที่เป็นแนวคิดทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี 2) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยประสานงาน เพื่อขออนุญาตกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลทางโทรศัพท์ แล้วเดินทางไปตามวันเวลาที่นัดหมาย ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยแนะนำตนเอง สร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยกับผู้ถูกสัมภาษณ์ แจ้งวัตถุประสงค์การของการสัมภาษณ์ แล้วดำเนินการสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่มพูดคุยอย่างเป็นกันเองตามแนวทางการสัมภาษณ์ที่วางไว้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้แสดงทัศนะของตนเองอย่างเต็มที่

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ดังนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ระดับการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประกอบการอภิปรายผล

2) การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น ประกอบการอภิปรายผล

3) การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยคัดเลือก และจำแนกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบ จัดทำบรรณานุกรมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

1) การวิเคราะห์ เอกสาร หนังสือ ตำรา โดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี

2) วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญมาเป็นกรอบแนวคิดเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี

3) ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้การสรุปความและการตีความ และนำเสนอข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี

ผลการวิจัย

1) ระดับการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี

ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี สามารถสรุปดังตาราง ดังนี้

ตารางที่ 1 ระดับการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี

ระดับการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงาน	\bar{x}	S.D.	แปลผล
ด้านการวางแผน	3.06	0.17	ปานกลาง
ด้านการควบคุม	3.02	0.45	ปานกลาง
ด้านการบริการ	3.04	0.43	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.05	0.31	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.05$ S.D.=0.31) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการวางแผน ($\bar{x}=3.06$ S.D.=0.17) ด้านการบริการ ($\bar{x}=3.04$ S.D.=0.43) และด้านการควบคุม ($\bar{x}=3.02$ S.D.=0.45) ตามลำดับ

2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี สามารถสรุปดังตาราง ดังนี้

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี

ลำดับตัวแปรที่ได้รับ การคัดเลือก	B	S.E.	Beta	t	P- value	Collinearity Statistics	
						Tolerance	VIF
ค่าคงที่	.820	.135		-6.088	.000	-1.085	-.555
ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ (X1)	.054	.032	.041	1.445	.000*	-.017	.110
ปัจจัยด้านราคา (X2)	-.236	.068	-.859	-3.462	.427	-.370	-.102
ปัจจัยด้านช่องทางการ จัดจำหน่าย (X3)	.288	.077	.330	4.517	.000*	.196	.499
ปัจจัยด้านการส่งเสริม การตลาด (X4)	.435	.117	.749	6.229	.000*	.500	.961
ปัจจัยด้านการรับสื่อของ ผู้บริโภค (X5)	.454	.562	.781	5.478	.000*	.531	.692

SE_{est} = ±.05488 R = 0.978; R²=0.968 ; Adj. R²=0.968; F = 2847.932.; p-value = 0.01

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ปัจจัยด้านการรับสื่อของผู้บริโภค (X5) ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด (X4) ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (X3) และ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ (X1) ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .455 .435 .288 และ .054 ตามลำดับ และปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี ได้แก่ ปัจจัยด้านราคา (X2) ตัวแปรอิสระทั้ง 1 ตัวแปรร่วมกันพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี ได้ 96.8%

3) แนวทางการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี

ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี สามารถสรุปได้ ดังนี้

พบว่า 1) ควรส่งเสริมให้ทางการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงาน 2) มีการวางแผนด้านความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อาหารเสริมมากขึ้น 3) กำหนดแนวทางการดำเนินงานของผู้ที่เกี่ยวข้องให้คนวัยทำงานตระหนักถึงผลของการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริม 4) ควรมีการควบคุมทางการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานอย่างเหมาะสม และ 5) ควรมีการบริการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานอย่างรวดเร็ว สะดวก และมีประสิทธิผล

อภิปรายผล

ระดับการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการวางแผน ด้านการบริการ และด้านการควบคุม ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนวัฒน์ แสงสุนานนท์ และ นิติชาธร ภาโนมัย (2566) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการบริโภคและการตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเพื่อสุขภาพและความงามของกลุ่มวัยผู้ใหญ่ที่ศูนย์บริการสาธารณสุขที่ 1 เทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง ร้อยละ 68.93 และเพศชาย ร้อยละ 31.07 มีความรู้การบริโภคผลิตภัณฑ์เสริมอาหารอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 42.7 ทศนคติการบริโภคผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 67.96 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรเสริมอาหารฯ เมื่อควบคุมตัวแปร คือ ปัจจัยด้านทัศนคติ (OR=6.19, 95%CI = 2.48-15.44, P-value < 0.001) และ (OR=2.59, 95%CI = 1.32-5.08, P-value = 0.006) จากการศึกษาพบว่ากลุ่มวัยผู้ใหญ่ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการบริโภคและการตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์เสริมอาหารฯ เพื่อบำรุงสุขภาพเป็นส่วนมากทัศนคติเป็นปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์เสริมอาหารฯ ดังนั้นควรมีการส่งเสริมทัศนคติเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เสริมอาหารฯ ด้วยการจัดอบรมแก่ประชาชน ในประเด็นด้านทัศนคติของการบริโภคและการตัดสินใจเลือกซื้อที่ส่งผลต่อสุขภาพซึ่งจะนำไปสู่พฤติกรรมการบริโภคที่ถูกต้อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ปัจจัยด้านการรับสื่อของผู้บริโภค (X5) ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด (X4) ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (X3) และ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ (X1) ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .455 .435 .288 และ .054 ตามลำดับ และปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี ได้แก่ ปัจจัยด้านราคา (X2) ตัวแปรอิสระทั้ง 1 ตัวแปรร่วมกันพยากรณ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี ได้ 96.8% ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ซอลดา ศิริกุล และ บุญญรัตน์ สัมพันธ์วัฒน์ชัย (2566) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเพื่อช่วยในการนอนหลับและคลายเครียดของผู้บริโภคคนไทยในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านส่วน ประสมทางการตลาด (ผลิตภัณฑ์และช่องทางการจัดจำหน่าย) ปัจจัยด้านทัศนคติ (ความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรม) ปัจจัยด้านแรงจูงใจ (อารมณ์และเหตุผล) ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเพื่อช่วยในการนอนหลับและคลายเครียดของผู้บริโภคคนไทยในกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

แนวทางการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงาน พบว่า 1) ควรส่งเสริมให้ทางการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงาน 2) มีการวางแผนด้านความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อาหารเสริมมากขึ้น 3) กำหนดแนวทางการดำเนินงานของผู้ที่เกี่ยวข้องให้คนวัยทำงานตระหนักถึงผลของการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริม 4) ควรมีการควบคุมทางการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานอย่างเหมาะสม และ 5) ควรมีการบริการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานอย่างรวดเร็ว สะดวก และมีประสิทธิผล ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สดุดี บุณนาค (2560) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์เสริมอาหารในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ปัจจัยผลิตภัณฑ์ และปัจจัยด้านการรับซื้อของผู้บริโภคส่งผลเชิงบวกกับการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของผู้บริโภค ในด้านปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ จากผลวิจัย พบว่ารายได้เฉลี่ยต่อเดือนและอาชีพ มีผลการต่อตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร โดยผู้ที่มีรายได้สูงจะมีระดับการตัดสินใจซื้อสูงกว่าผู้ที่มีระดับรายได้ต่ำกว่า ซึ่งจากการศึกษาวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยคาดว่าผู้ที่สนใจจะสามารถนำข้อมูลงานวิจัยในครั้งนี้ ไปใช้ในการพิจารณาและปรับปรุงกลยุทธ์ทางการตลาดของผู้ประกอบการธุรกิจผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน และสามารถช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

สรุป

ระดับการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการวางแผน ด้านการบริการ และด้านการควบคุมตามลำดับ 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ปัจจัยด้านการรับซื้อของผู้บริโภค (X5) ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด (X4) ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (X3) และ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ (X1) ตามลำดับ และ 3) แนวทางการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงาน พบว่า 1) ควรส่งเสริมให้ทางการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงาน 2) มีการวางแผนด้านความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อาหารเสริมมากขึ้น 3) กำหนดแนวทางการดำเนินงานของผู้ที่เกี่ยวข้องให้คนวัยทำงานตระหนักถึงผลของการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริม 4) ควรมีการควบคุมทางการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานอย่างเหมาะสม และ 5) ควรมีการบริการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานอย่างรวดเร็ว สะดวก และมีประสิทธิผล

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี สามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่ ดังนี้

1) ส่งเสริมให้ทางการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงาน 2) วางแผนด้านความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อาหารเสริมมากขึ้น 3) กำหนดแนวทางการดำเนินงานของผู้ที่เกี่ยวข้องให้คนวัยทำงานตระหนักถึงผลของการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริม 4) ควบคุมทางการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคน

วัยทำงานอย่างเหมาะสม 5) การบริการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานอย่างรวดเร็ว สะดวก และมีประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี

1.1 ผู้การบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานควรส่งเสริมการบริการโดยมุ่งเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

1.2 ผู้บริการควรประสานสัมพันธ์ข่าวสารการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานอย่างจริงจังและเหมาะสม

1.3 ผู้บริการมีความรับผิดชอบในการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานด้วยความซื่อตรงต่อผู้บริโภค และไม่แสวงหาผลประโยชน์

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 ควรศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์หลังจากมีการนำการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี

2.2 ควรศึกษาประสิทธิภาพการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี เพื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการในการซื้ออาหารเสริมของคนวัยทำงานในจังหวัดอุดรธานี ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิผลการวิจัยครั้งต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2552). มาตรฐานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแบบบูรณาการระหว่าง

กรมอนามัยและกรมควบคุมโรค. (เอกสารอัดสำเนา).

กัลยา วานิชย์บัญชา.(2560). การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Window(พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ :

ห้างหุ้นส่วนจำกัด สามลดา.

ช่อลดา ศิริกุล และ บุญญรัตน์ สัมพันธ์วัฒน์. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์เสริม

อาหารเพื่อช่วยในการนอนหลับและคลายเครียดของผู้บริโภคคนไทยในกรุงเทพมหานคร. วารสาร

รัชภาคย์ 17(53), 53 – 66.

- ธนวัฒน์ แสงสุนานนท์ และ ฉนิทชาธร ภาโนมัย. (2566). พฤติกรรมการบริโภคและการตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเพื่อสุขภาพและความงามของกลุ่มวัยผู้ใหญ่ที่ศูนย์บริการสาธารณสุขที่ 1 เทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. วารสารวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพ.16(1), 57 – 71.
- บุญเพ็ง สิทธิวงษา และกนกอร บุญมี. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านผู้ให้บริการระบบออนไลน์ food delivery online ในจังหวัดหนองคาย. วารสารสังคมศาสตร์ 12(2),95 - 103.
- มานพ หวังสวัสดิ์อาหาร และวรเดช จันทรร. (2556). การสำรวจคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ 3 (1), 1 - 16.
- ริเรื่องรอง รัตน์วิไลสกุล. (2554). คุณภาพชีวิตและปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในชีวิตของคนไทยในทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารเกษมบัณฑิต12 (1), 1-11.
- สดุติ บุญนาค. (2560). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์เสริมอาหารในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรบริการธุรกิจมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Yamane, Taro. (1973). Statistics an introductory analysis. New York Harper & Row.